

PIÁR FUTÁR

AZ ERŐ VELED VAN

Rorate caeli desuper,
et nubes pluant
iustum: aperiatur
terra, et germinet
Salvatorem.

Ez már a 88.
PIÁR FUTÁR

SEMMIT
SEM
ADTÁL

SZENT
KALAZANCI

JÓZSEF

KRISZTUSNAK
HA EGÉSZ SZÍVEDET

NEM
ADTAD NEKI

Kinyitottunk

A besztercebányai csodától az elefánt fogkrémjéig. Nyomás a suliba(n). Vulkánkészítés kartonpapírból. Érdekes címek? Ilyen foglalkozásokkal vártuk a leendő diákokat a következő évi beiskolázáshoz kapcsolódó első nyílt napunkon. Akiket azonban nem csábítottak ezek a témák, azok zenélhettek, rajzolhattak, sportolhattak vagy ismerkedhettek a számítógépek rejtelmeivel, illetve szokásunkhoz híven betekintést nyerhettek a halak „belső világába”.

Iskolánk 2012. november 10-én délután négy órakor tartotta nyílt napját. Kiket vártunk?

Azokat a hatodikosokat, akikhez közel állnak a természettudományos tárgyak, azokat a nyolcadikosokat, akik általános vagy sporttagozatos képzésben szeretnének továbbtanulni. És persze,

mindezekre a képzésekre vártuk a lányokat is...

Bemutatónkat a művészeti iskola tanárai nyitották meg zenés előadásukkal kellemes hangulatot teremtve a díszteremben, majd az iskola vezetői meséltek a szülőknek a gimnázium értékeiről. A szülők nemcsak hallgatták az elmondottakat, hanem kérdeztek is. Például:

Hány órában tanulják majd hetedikben és nyolcadikban a matematikát, első idegen nyelvet? (matematikát heti 5, idegen nyelvet heti 4) Milyen volt az elmúlt év továbbtanulási eredménye? (mindkét osztályban 80% fölött) Szükséges-e plébánosi ajánlás a jelentkezéshez? (igen, de ha nincs kapcsolat, akkor nem) Hol laknak majd a kollégista lányok? (itt, az iskola kollégiumában) SNI-s tanulók jelentkezhetnek-e iskolánkban? (hatoszályosba nem, négy évfolyamosba igen)

A bemutatók után közösen uzsonnáztunk, majd a tanárok vezetésével bejártuk az iskolát, templomot, kollégiumot.

Az egyik szülő az uzsonnázás közben odajött hozzám és azt mondta: „Tanár úr, amit eddig láttam, az nagyszerű! Gratulálok az iskolához!”

Örömkre szolgált, hogy az elmúlt évhez képest kétszer annyi érdeklődő volt a díszteremben. Ennek ellenére továbbra is kérjük a szülőket, diákokat, ismerőseinket, hogy ajánlják iskolánkat környezetükben lévő hatodikos, nyolcadikos diákoknak!

A felvételi eljárás következő állomása az írásbeli vizsgára való jelentkezés. Ennek határideje december 10.

Ja, és jöttek lányok is...

Zsova Tamás

Repülvén áldjalak...

Ünnepi CD-lemezkiadásra került sor Balassi Bálint énekelt verseiből és moldvai csángó népdalokból a szegei piarista iskola 250. tanéve tiszteletére.

A Népzenei Kamaraműhelyben, a Dugonics András Piarista Gimnázium kamaragyüttesében lendületes zenei alkotómunka folyik. A népdalok hiteles tolmácsolásán túl igyekszünk a régi zene historikus dallamai és az egyházi népénekek irányában is zenei kapcsolatokat szőni. Munkánkat rangos fellépések, CD-lemezfelvételek kísérik. Eddig három CD lemezt adtunk ki: *Kalazanci Szent József kis zsolozsmája* (2008), *Jöjj el Szentlélek, Úristen* (2009), valamint a Kájoni János misedallamait tartalmazó *Égig érő énekek* című kottás lemezt a Gerhardus kiadó gondozásában (2010). Ez után kezdtünk el foglalkozni Balassi énekelt verseivel és 2011 novemberében sikerült a hangfelvételeket a piarista gimnázium templomában elkészíteni. A lemez kiadását a szegei piarista iskola 250. tanéve tiszteletére terveztük.

A Balassi-költeményekhez társuló dallamokat a moldvai népzene formavilágán átszűrve keltjük életre. Az archaikus

hangzásvilágból lépnek tovább a gitár tercmenei, színező-akkordjai, valamint a hegedű és a cselló romantikus akkordbontásai. Az énekhangok a magyar népi éneklés tiszta csengésével új érzelmi töltetet adnak a költő gondolatainak.

A régi moldvai guzsalyosokban felcsendülő dallamokat friss lendülettel tölti meg a Kamaraműhely népi énekeseinek, kobzosainak, hegedűseinek és dombrásának előadása.

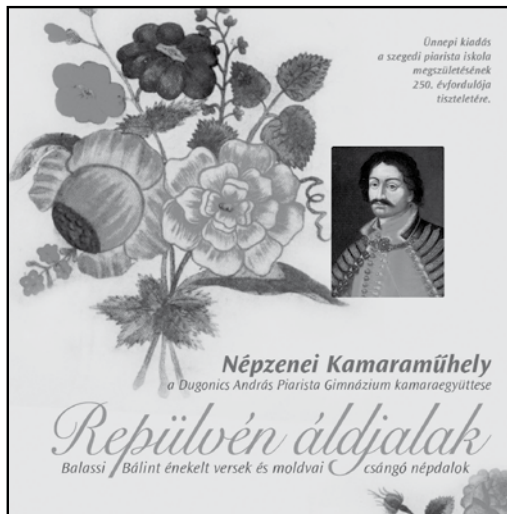
Balassi Bálint énekelt verseit átdolgozták: *Fábrí Géza* tanár úr, *Fábrí Ivánovics Tünde* tanárnő, *Lipták Dániel* tanár úr, *Szalkai Sándor* tanár úr, *Sallay Gergely* növendék.

Az újraénekelte moldvai csángó népdalok szerkesztői: *Fábrí Géza* tanár úr, *Fábrí Ivánovics Tünde* tanárnő és *Lipták Dániel* tanár úr.

A népi leánykar és fiúkar énekeit koboz, népi hegedű, gitár, gordonka, bőgő, népi furulya, tambura és dob kíséretében hallhatjuk. Az énekelte versszakokat hegedűs és furulyás táncdallam-motívumok váltják közzjátékként.

A patrocínium rendezvényein izelítőt kaphatunk a lemezanyag dallamaiból.

Fábrí Géza

Krakkó

Október 11-én (sajnos) tanítás után indultunk Krakkóba. Egy teljes órán át utaztunk Kecskemétre, itt szálltak fel a kecskeméti diákok, köztük lányokkal, aminek mindenki megörült, mivel mi sem akartunk lányok nélkül piarista buliba menni. Majd a legközelebbi megállóhely Budapest volt, ahol még egy csapat diák szállt fel, köztük lányokkal, sok lánnyal. Majd nekivágtunk a nagy utazásnak, Lengyelországnak.

Mikor Böszörményi tanár úr meghirdette az utazást, nem számítottunk rá, hogy ennyire jó lesz. Sok jó és új dolgot tapasztaltunk meg. Például elég furcsa volt, hogy a határon nem állítottak meg minket, mert akik már voltak Szerbiában, azok tudják, hogy minimum két-három óra a sorban állás, mire ott átjutunk.

Mikor már mindenki aludt, kivéve persze engemet, szépen lassan átértünk Lengyelországba.

Körülbelül hajnali kettőkor érkeztünk meg az iskolához. Itt nagy nehezen mindenki levánszorgott a buszról, majd az iskolába mentünk; egy rövid ima után hajnali háromkor végre lefeküdtünk. Az ébresztés másnap reggel nyolc órakor volt. Imával kezdtük a napot, utána reggeliztünk, majd elindultunk várost nézni. Krakkó gyönyörű város, a főtér nagyon szép. Megnéztünk jó pár templomot, amelyek belülről gyönyörűek voltak. Eredetileg fizetni kellett volna érte, hogy bemenjünk, de azt mondták, hogy ha imádkozni megyünk, nem kell. Tehát úgy tettünk, mintha csak imádkozni mennénk, de persze ezt szinte azonnal észrevették, úgyhogy szinte mindjárt ki is küldtek minket. Továbbá ebből a templomból minden órában a legfelső ablakból kihajol egy ember, aki trombitázott. Ezt egy olyan katona tiszteletére tette, aki a legenda szerint a tatárjárás idején, mikor meglátta, hogy jönnek, elkezdett

trombitázni, de lelőtték, ezért a trombitaszóoló is nagyon gyorsan véget ér.

A városnézés után nagyon sok szabadidőt kaptunk, és ezt az időt arra használtuk fel, hogy még jobban körülnézzünk a városban. A Visztula folyónál volt egy sárkány a parton, ami félóránként tüzet okádott. Ez ahhoz a legendához kötődik, amikor egy sárkány sanyargatta a népet, és szűzlányokat evett. De egy leleményes pásztor, aki nagyon értett a bombák gyártásához, egy bárányban elhelyezett egy bombát, a sárkány megette a bárányt, a bomba pedig felrobbant a hasában. Ettől a sárkány nem

visszamentünk az iskolába, és estefelé elkezdődött a piarista buli. Nagyon jó volt. A lengyelekről tudni illik, hogy alkohol nélkül is úgy tudnak bulizni, mint más két feles után. Ez 11 óráig tartott, majd kalazanciusi szentségimádás következett. Itt már nagyon szomorúak voltunk, mert már tudtuk, hogy holnap hazamegyünk.

Nagy fájdalomunkra elérkezett a vasárnap, a hazaút napja. Felébredtünk, összekalkoltunk, reggelizünk, majd elmentünk egy nagyon szép templomba, ahol egy gyönyörű misével zártuk a ta-

lálkozót. Mise után kaptunk ebédet és búcsúajándékként egy piáros salát és bögrét. Elbúcsúztunk a lengyel barátainktól, és elindultunk haza. A visszaúton egymást szórakoztattuk. A kecskeméti igazgató kitalálta, hogy versenyezzen egymással a három iskola,

a szegediek, a kecskemétiak és a váciak. A versenyszámok közé tartozott például a vicceselés és a versírás. Nagyon jó hangulatú volt a visszaút, de sajnos megérkeztünk Vádra, és itt könnyes búcsút vettünk a váci lányoktól (fiúk is jöttek Vácról – a szerk.). Pár óra múlva pedig a kecskemétiaktől is elbúcsúztunk. Aztán még megpróbáltuk fenntartani a jó hangulatot, énekelünk, beszélgetünk a jó élményekről.

Végül fáradtan és éhesen, nem készülve a holnapi iskolára és tanításra, megérkeztünk Szegedre, majd egyből azon töprengtünk, miért nem tartott a találkozó hosszabb ideig.

Csak annyit mondanék utolsó mondatként, hogy mindenkinek tudom ajánlani, és hogy jöjjön el rá, ha szeretne barátkozni más piarista iskolák növendékeivel, és egy jót bulizni!

Stefaniga Tamás 10. a

KALAZANCIUS – A KEGYES ISKOLÁK RENDJÉNEK KONSTITÚCIÓI ÉS REGULÁI

...alázatos lelkülettel a mindenható Istentől kell várnunk azokat a szükséges eszközöket, amelyek által az igazság alkalmas munkatársaivá tesz minket, hiszen Ő hívott meg munkásainak erre az igen gazdag aratást ígérő területre... (K 6)

Umcacca

Öt-hat-hét-nyolc, hátra-előre-rúg-rúg, egy-két-há, négy-öt-hat – hallatszott hétfő esténként a Karolina Gimnázium tornaterméből. Kisebbség nagyobb megszakításokkal, januártól mostanáig tanult az osztályunk táncolni. Ennek az egyik célja az volt, hogy ha olyan helyzetbe kerülünk, hogy táncolni kell – egy felnőtt férfi életében pedig biztosan adódnak ilyen szituációk –, akkor ne lepődjünk meg, hanem rögtön a táncparkett fenegyerekeként tudjuk elképzelni a közönséget – és természetesen táncpartnerünket. Emellett a szalagavatóra is ez alatt a körülmények között nyolc hónap alatt állítottuk össze és tanultuk meg a koreográfiát.

A próbák a bállal véget értek. Ez azonban, a heti plusz egy-két óra szabadidőn kívül, azzal is jár, hogy jóval ritkábban találkozunk majd a testvérosztállyal. Olyan nagy jelentőségű közös esemény pedig már nem lesz velük, mint a szalagavató volt. Így ez egyfajta búcsú is tőlük. A tánciskola vége ezen kívül azt is jelenti, hogy akár hónapokig nem táncolunk majd. Legfeljebb magunkban. Duderászva. Amikor senki sem lát...

Gábor Bence 12. a

DÖK: egyre olajozottabban

November 9-én, pénteken méltó küzdelem zajlott a két kiváló elnökjelölt között, mely a következő eredményt hozta: Olajos Csaba (10. a) 158 szavazatot, Szebellédi Mátyas (11. a) 99 szavazatot kapott. Iskolánk diáksága úgy döntött tehát, hogy Olajos Csaba az új DÖK-elnök.

Miért a szegedi Piárt választottad tanulmányaid folytatásához?

Már ötödikes koromban megfogalmazódott bennem, hogy piarista diák szeretnék lenni. Öregdiákoktól hallottam az iskoláról, hogy milyen a nevelési és oktatási rendszer, és úgy döntöttem, szeretnék része lenni ennek az iskolának. Persze néha elég kemény, de ha előlről kezdeném, akkor is ide jönnek!

Mivel töltöd szabadidőd nagy részét?

Szeretek olvasni, ha regényről van szó, Rejtő Jenő könyveit olvasom szívesen, de persze a Harry Potter sem maradhatott ki a repertoáromból. A másik kedvenc időtöltésem a japán kultúra részének tartott anime és manga olvasása és nézése, szabad időm nagy részét ezzel ütöm el.

Mit akarsz tovább tanulni (mi leszel, ma nagy leszel)?

A konkrét foglalkozás még nincs meg, de azt tudom, hogy biológiai és kémiai irányban szeretnék elhelyezkedni. De a tanárság is megfordult a fejemben.

Miért szerettél volna DÖK-elnök lenni?

Sokáig külsőként tekintettem a DÖK-re, ám egyszer megfogalmazódott bennem az ötlet, hogy én is tagja akarok lenni, sőt mi több, vezetni szeretném ezt a szervezetet. Ezt még tavaly gondoltam ki, és azóta ez az érzés csak erősödött. Egyszer sponként megnyilvánulás volt, úgy mond homlokon csókolt a múzsa.

Mennyit készültél a kampányra?

Elég nehéz megmondani, mivel már régen is gondolkodtam ezen a kérdésen, de nem volt még konkrét elképzelésem. Még most, a kampányidőszak elején sem tudtam volna megmondani, mivel fogok indulni. Meg ott volt még az is, hogy egy színdarabra készülünk Keserű tanár úrral, ami miatt egy kicsit megkéstem a plakátozással. Viszont hogy idejében elkészültem, az az osztályom támogatásának is köszönhető.

Milyen érzés volt megtudni, hogy te vagy a DÖK-elnök?

Hát az valami isteni érzés volt. Már amikor láttam a szavazócédulákat, és hogy nekem több van, onnantól kezdve egészen a pontos számadatokig csak vigyorogtam, és fel-alá járkáltam. Matyi, az ellenfelem azt mondta, hogy ő már két nappal a választás előtt sejtette, hogy rám többen fognak szavazni, ezzel szemben én még a beszéd után sem tudtam volna megmondani, ki lett az elnök.

Hogy ünnepled meg a győzelmedet?

Az ünneplést a szavazás után egy héttel iktattuk be, de már előtte tartottunk egy kis ünneplést. Miután pénteken felmentem az egyik óra után az osztályteremünkbe, hallom, hogy néhányan sugdolóznak, hogy: „Jön!” mintha tanár lennék. Ezután belépek a terembe, és majdnem az egész osztályom ott áll, gratulálnak, és ugyebár nincs ünnep pezsgő nélkül, de persze szigorúan csak kölyökepszgő...

Mivel nyerted meg magadnak a szavazóidat?

Már az elején úgy vélekedtem, hogy a beszéddel fogok győzni, el is képzeltem, hogy milyen jó kis beszédet fogok írni, ám amikor az írásra került sor, valahogy minden kiesett. Végül csak összehoztam a beszédet, de annyira ideges voltam, hogy időközben elhagytam a lapot, ezért reggel kértem a 9. b-ből egy netbookot, és a legépebb verzió alapján másoltam le a szöveget. Egy szó, mint száz, szerintem a beszéddel győztem. Ezt, mondjuk, akkor még nem bírtam megítélni, mert annyira lámpalázam volt, hogy még utána sem tudtam koncentrálni.

Mik a legfontosabb céljaid, amiket el akarsz érni?

A legfontosabb, hogy a diákság jól érezze magát, és hogy jobban belelássanak a DÖK munkájába, mert szerintem az iskola tanulóinak jó része nem tudja, hogy a DÖK mennyi mindent tesz értük. A többi ötletemről pedig még végig kell gondoljam, hogy van-e bennük ráció, vagy el kellene vetni őket.

Mi lesz ezekből a legnehezebb?

Erre a kérdésre még nem tudnék válaszolni, szerintem majd csak a betanulásom után. Akkor majd tisztábban fogom látni, hogy mit tudok tenni az ügy érdekében.

Bauer József 10. a

KEDVENC IDÉZET: „Az osztály nőjön fel!” (Böszörményi Géza)
KEDVENC EGYÜTTES: The Grenma (kedvenc szám: Igazán otthon)
KEDVENC FILM: Nem vagyok igazán filmes típus, de A Bosszúállók, amit két hete néztem, nagy benyomást tett rám.

Ajándék csak nekem – a hivatás

A piarista hivatás évének vége felé közeledünk. Talán még nincs késő – soha nincs késő! –, hogy elgondoljunk a hivatás kérdéséről. Mi is az, mi tartozik ide, hogyan ismerhetjük fel?

Tévedés, hogy a hivatások közé csak a papi vagy szerzetesi életállapot tartozik. Egyrészt mert más lehetőségek is vannak:

ugyanúgy hivatás házasságban élni vagy szülőnek lenni. Másrészt mert ide kapcsolódnak mindazok a foglalkozások is, amelyeket hivatásszerűen űzhetünk: beszélhetünk orvosi, tanári stb. hivatásról. Azt hiszem (de erről az érintetteket kellene megkérdezni), hogy mérnöki vagy földműves hivatás is létezik. Mindezekre ugyanis Isten (végrelegesen vagy ideiglenesen) meghívhatja az embert, kiteljesíthetik az életünket, örömet okozhatnak nekünk, és másokat szolgálhatunk velük. Mondhatjuk azt is, hogy a komoly dolgokat csak hivatásként érdemes csinálni.

A hivatás tehát (legalább) két oldalát érinti az életünknek, az életállapotot és a foglalkozásunkat. Ezek közül az első a fontosabb, alapvetőbb. Általában háromféle életállapotot különböztetünk meg, a családos, papi és szerzetesi utat. Újabban azonban előtérbe kerülnek más lehetőségek is, pl. a magányos világi élet – van, aki ezt is hivatásként választja.

Az egyes életállapotokhoz különböző, hivatásként felfogott szolgálatok társulhatnak. A családos embereknél ez magától értetődő, de a szerzetesek között is sokféle tevékenységgel találkozunk (lekipásztor, missziós, tanár, ápoló, sőt, a modern korban bizonyos közösségekben majdhogynem bármilyen, az emberek érdekében végzett munka elképzelhető). A világi papok hivatása alapvetően a lekipásztorkodásra irányul, de elvileg itt is előfordulhatnak másfajta szolgálatok.

Kié a hivatás, Istené vagy az emberé? Általában az elsőre szoktunk gondolni, mintha Isten meghívna minket valamilyen életállapotról/szolgálatra pusztán azért, mert az hasznos az Ő számára, elősegíti az Ő terveinek megvalósulását. A valóság azonban sokkal örömtelibb (és bonyolultabb). Isten minden embert kicsit másnak teremt, és mindenkinek a lényegéhez, egyéniségéhez, tulajdonságaihoz valamilyen hivatás illik. Ez azt is

jelenti, hogy hosszú távon és igazán mélyen az teszi boldoggá az embert, ha rátalál arra a hivatásra, amire az Úr hívja, amit Ő készített neki; és önkéntesen, bátran vállalja azt. Ha más választ, kevésbé lesz boldog. Ezek

miatt azt is mondhatjuk, nem lehetséges az, hogy Isten valakit olyan dologra hívjon, ami alapvetően ellenkezik az illető természetével, amit hosszú távon sem talál magához illőnek.

Melyek a hivatás kritériumai? A kérdés egyszerűbben a papi hivatás példáján magyarázható meg. 1. Hogy ne hiányozzanak egészen alapvető feltételek (pl. egy néma ember nem lehet világi pap). Ez valóban csak a legalapvetőbb, megváltoztathatatlan tulajdonságokat jelenti. 2. Hogy elfogadják az illető jelentkezését (ha valakit nem vesz föl példának okáért a kármelita rend, akkor neki nincs kármelita hivatása). 3. Hogy mélyen és hitelesen vágyakozzon arra, amit hivatásának választ.

például a papságban csak az vonz, hogy tisztelni fognak az emberek, ez biztosan kevés ahhoz, hogy ezt válasszam. Vagy ha a családos életet alapvetően amiatt kívánom, mert félek a magánytól, akkor ennek választása alapvetően csak menekülés lenne. Meg kell keresnem a hiteles motivációkat: például azt, hogy teljesen az embereknek akarom adni magamat, és ebbe nem fér bele, hogy egy szűkebb közösségre, a családra több energiát szánjak; vagy hogy alapvetően házasságban a saját családom szolgálatára szeretném szánni az életemet. (Ezek csak példák, az egyes életállapotokra irányuló mély és hiteles vágyak másképp is megfogalmazhatók.)

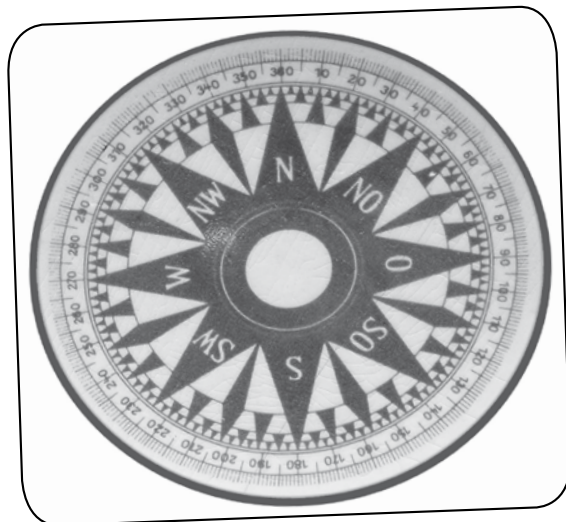
Eltérő, hogy az egyes emberek mennyire látják világosan a hivatásukat. Sok esetben évekre van szükség, hogy valaki valóban megalapozott döntést hozhasson. Mi segíthet ebben? A döntés elsődleges feltétele a rend. Rendnek kell lennie az életemben (életmódomban, időbeosztásomban, gondolkodásomban, fizikai környezetemben...), hogy képes legyek világosan látni. Fontos a szükséges információk megszerzése: ha pl. a családos élet vonz, fontos, ha ne csak a saját egykori családomból induljak ki,

hanem más (jól működő) családok életébe is belevágjak. Végül pedig saját magamat, érzéseimet, motivációimat kell világosan látnom – ebben segít, ha megismerem, elemzem belső világomat, és sokat beszélgetek olyan emberekkel, akik segíthetnek nekem ezen a területen. Vannak olyan közösségek is (Szegeden is indult ilyen csoport), amelyek kifejezetten azért alakultak, hogy segítsenek azoknak, akik a hivatásukat keresik.

Sok ember sajnos nem választ, hanem egyszerűen éli azt az életet,

ami adódik, ami a legegyszerűbbnek látszik. Az ő útjuk látszólag könnyebb, de sokkal kevésbé örömteli. Legyünk bátrak és türelmesek, és keressük meg azt, amit Isten igazán nekünk készített, hogy valóban boldogan élhessük le az életünket!

Böszörményi Géza SP

Az első két pont viszonylag könnyen megvizsgálható, megítélhető. A nehézség a harmadikkal szokott lenni, akár egy foglalkozás kiválasztásakor is. Mit szeretnék igazán? Sokszor nehéz ezt eldönteni, és sok időt igényel, amíg az ember világosan látja a saját vágyait. Azt kell megtalálni, hogy mi az, amire igazán mélyen és hitelesen vágyakozik valaki. Ha

Piaristák az Országos Ifjúsági Honismereti Akadémián

November 27-én egy órakeresztünk meg bátyámmal az akadémia helyszínére, a Bol-dogasszony sgt. 44. szám alatt található diákotthon épületébe. Itt találkoztunk Teleki Ferenc 12. a-s barátunkkal. A középiskolás találkozó témája *Életutak, példamutató egyéni sorsok környezetben* (szülő-, lakóhelyemen, meggyében). Diákok mutatták be kutatásait, ill. az általuk készített életrajzot, portrét.

A bejelentkezések után nemsokára szegei történészek előadásai kezdődtek, egészen estig tartottak. Egymás megismerése egy drámapedagógiai játék keretében történt. Nagyon érdekes volt. Ezt követte a táncház, ahol iskolánk volt diákja, Csenki Zalán, Kálmán Bence és csapata adta a talpalávalót, Szászné Medvegy Veronika tanárnő és a Cuháre együttes vezetője és társa tanított néptáncot.

Vasárnap diákelőadások zajlottak. Én a bátyámmal Gyulay Endre megyéspüspökről tartottam előadást, ami sokaknak elnyerte a tetszését. A *Megélt*

történelem pályázat keretében végzett filmkészítést (honlapunkon keresztül is megtekinthető a világhálóra került anyag), annak módszerét is ismertettük. Délután esőben, hidegben a város híres személyeinek emlékét keresve a belvárost tekintettük meg.

Vacsora után Károlyi tanár úrral többen az alsóvárosi templomban voltunk. Én ekkor már összeharagítottam kétegyházi, aradi és miskolci fiatalokkal, elvittem őket, és a város jellegzetes pontjait kicsit másképp mutattam be. Többek között a Széchényi teret, a Városházát, a Szent István teret és a víztornyot, amely sokaknak tetszett az esti fényekben. 10 óra körül érkezünk vissza a szállásra.

Hétfőn folytatódtak a diákok előadásai, Teleki mester ekkor adta elő Kovács Mihály piarista plébános élettörténetét. Érdekes volt a többi színvonalas előadás között.

Ebéd után buszra ültünk, és elmentünk Makóra, ahol sok mindent néztünk meg (Espersit-ház, Hagymaház, Hagymatikum, az ortodox zsinagóga stb.).

Mikor visszaérkeztünk, kaptunk egy finom vacsorát, majd ezt követően Dr. Mészáros Rezső Szegei város díszpolgárával volt egy beszélgetés *„Életút a kezdetektől a díszpolgárságig”* címmel. Érdekes volt a fiatalok számára is, mert összehasonlították a mai világot az akkori korról.

Kedden már mindenki várta, hogy az őszi szünet otthon is folytatódjon. 11 óráig voltak még előadások, ezt követte az Akadémia értékelése és zárása.

Ezután én még az aradi vendégeknek nappal is megmutattam a várost és a város jellegzetes helyeit, többek között az A' Capella Cukrászdát, ahol közösen megettünk egy-egy sütit, és megit-tünk egy pohár jó meleg forralt italt, ami abban a szeles időben nagyon jól esett, majd visszakísértem őket az autóhoz. Ők indultak haza, mint ahogy én is tettem. Nagyon jó érzés volt a konferencián, hogy nagy szakmai tekintélyt képviselő professzorok hallgatták tizenévesek előadásait.

Pintyi Zoltán 10. a

Hajnal Akar Lenni

Szegei öt leányka indult útnak november 9-én, pénteken reggel a gimnázium kisbuszával, *Fábrivánovics Tünde* népi ének fő-tárgy tanár és *Tóth Éva Noémi* tiszteletbeli sofőrünk kíséretében. Szatmárnémetiben csatlakozott hozzánk *Tóth Dorottya*, aki a 11 óra vonatozást vállalta Temesvárról.

A HAL (Hajnal Akar Lenni) vetélkedőn részt vehetett bárki, aki betöltötte 12. életévét, és magyar népdalokat énekel. Felső korhatár nem volt. Nagyon izgalmas versenynek lehettünk részei, hiszen a hagyományörzők, a szárnyait bontogató fiatal tehetségek és a már nagy tapasztalattal rendelkező népdalénekesek között kellett a győztes rangsort felállítani. Szívbe markoló küzdelem folyt, miközben az énekesek egymást segítve próbálták

megőrizni nyugalmaikat, hogy énekük minél jobban sikerüljön. Örültek egymás sikerének, és vigasztalták a búsulókat.

A XXI. Hajnal Akar Lenni népdaléneklési verseny fővédnöke Dr. Semjén Zsolt, a Magyarország miniszterelnök-helyettese és Birinyi József, a Hungarikum Szövetség elnöke, a KÓTA társelnöke voltak.

A versenyen fellépők a KÓTA XVII. Országos Népzenei Minősítését is megkapták a szakmai bírálóktól. A zsűri az énekeseket nyílt pontozással értékelt és hasznos szakmai tanácsokkal látta el a fellépőket.

A hat szegei tehetség közül négyen továbbjutottak a döntőbe, ahol a legjobb tizenöt versenyző hatalmas erőbevetéssel és emberfeletti kitartással küzdött,

hogy gyönyörű hangja teljes fényében megragyoztathassa a kiválasztott döntős népdal-összeállítást. Birinyi József, a verseny zsűrielnöke, a döntőt figyelemmel kísérő közönség elé szólította *Fábrivánovics Tünde* népdalénekest, a lányok felkészítőjét, kifejezve örömet azért, hogy a „Dél-Alföld legszebb hangjait elhozta Szatmárnémetibe”.

A „szegei pacstírták” eredményei

Tóth Dorottya: I. Díj (maximum száz ponttal) országos szintű aranypáva minősítés, Versenyzők különdíja, KÓTA, Tradíció Stúdió különdíja, Dr. Gerzanics Magdolna különdíja, Csutorás Nemzetközi népzenei tábor különdíja.

Hegedüs Zsófia: országos szintű arany minősítés, térségi szintű kiváló minősítés, KÓTA

küöldíj, Dr. Gerzanics Magdolna különdíja.

Túri Hanga: országos szintű arany minősítés, térségi szintű kiváló minősítés, KÓTA különdíj, Dr. Gerzanics Magdolna különdíja.

Bacsá Orsolya: országos szintű ezüst minősítés, térségi szintű kiváló minősítés, KÓTA különdíj, Dr. Gerzanics Magdolna különdíja.

Hódi Fruzsina: térségi szintű dicséretes minősítés.

Köszönjük *Papp Attila* igazgató úrnak a versenyre eljutás lehetőségét, *Tóth Éva Noéminek* az önzetlen segítségét, valamint a szülőknél a gondviselést és odaadást, amellyel tehetséges gyermekek fáradaimaiban részt vesznek.

Fábrivánovics Tünde

KALAZANCIUS – A KEGYES ISKOLÁK RENDJÉNEK KONSTITÚCIÓI ÉS REGULÁI

Mivel ez az általunk végzett feladat igen fontos, és nagy szeretettel, türelemmel meg egyébrényekkel rendelkező szolgákat igényel, ezért nagyon alaposan meg kell fontolni, kiket kell felvenni, és kiket kell e szolgálat megpróbálásától távol tartani vagy eltüntetni. (K 9)

ZöldÁr 2012

Az idei tanévben, október 8. és 12. között immár nyolcadik alkalommal került megrendezésre környezetvédelmi programsorozatunk.

Az idei év témája a globális környezetvédelmi problémák volt. A nyitó előadást az egész iskola számára dr. Szalai Zoltán, az MTA Földtudományi Intézetének munkatársa tartotta. *Nukleáris hulladékok* című előadásában a nukleáris hulladék elhelyezésének magyarországi problémáival ismerkedhettünk meg. Az előadás után került meghirdetésre a II. Környezettudatossági Osztályverseny.

Kedden a *Komposztálás napja* elnevezésű országos zöld akcióhoz kapcsolódva az iskolai komposztároló tartalmát vettük vizsgálat alá.

Az idén kilencedikesek is ismerkedhettek meg a környezet megóvásának módszereivel, új lehetőségeivel: a Hattyasi Szennyvíztisztító Telepre és a Sándorfalvi úti Regionális Hulladéklerakóba látogattak el. Most sem maradt ki a Vadasparkba való kirándulás a fakultatív programok közül.

Elsősorban a fizikafakultációsok részvételével került sor a *Zajszintmérés, zajvédelem* előadás megrendezésére, melyet Bézi Ferenc gépészmérnök, az Akusztikai-Zajcsökkentési Kft. tulajdonosa tartott. Az időpont egyezése lehetővé tette, hogy a mérnöki egyetemi képzés iránt érdeklődők bekapcsolódhassanak a XV. Újszegedi Bioépítészeti Napok programjába.

Köszönet a diákoknak, szülőknek, nagyszülőknek, tanárainknak és a DÖK-nek a segítségért!

Jusztinné Nedelkovicz Aliz

A papírgyűjtésünkön rekordot döntött az iskola az 5058 kg papírral! A versenyen az alábbi eredmények születtek:

I.	8.b	1538 kg
II.	8.a	1369 kg
III.	9.a	846 kg
IV.	12.a	425 kg
	9.b	418 kg
V.	11.a	329 kg
VI.	10.a	133 kg

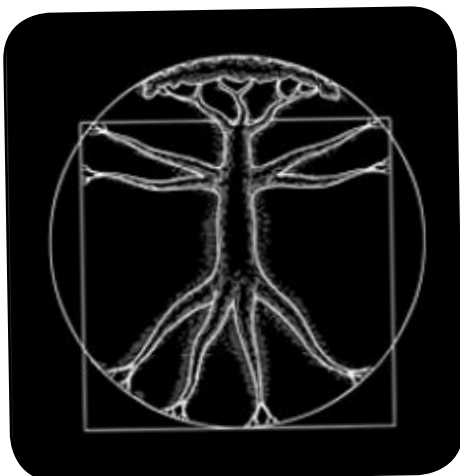

Zöldosztály – környezettudatossági verseny

Az Öko-munkacsoport meghirdeti az egész tanéven átívelő, osztályok közötti környezettudatossági versenyt, mely az alábbi fordulókból áll össze:

1. Tiszta terem, rendes osztály verseny

Novembertől májusig havonta 10 pont szerezhető az osztálytermek rendben tartásával. A pontozásban a takarító nénik segítenek a következő szempontok szerint:

tisztaság: 5 pont
székfelrakás: 3 pont
dekoráció: 2 pont

2. őszi és tavaszi papírgyűjtés
3. madáretetésben való részvétel
4. fotó- és rajzkiállítás
5. elemgyűjtés
6. kerti munka, hólapátolás

A tanév során legtöbb pontot összegyűjtő osztály jutalma egy „Tiszta terem, rendes osztály” vándorplakett, és az egész osztálynak fejenként egy Zöldosztály póló.

Öko-munkacsoport

Cserk-ősz

Egy igazán szép kirándulásnak lehetünk részesei mi, Szent Margit-osok. Idén ősszel Nagymarosra ugrottunk át egy háromnapos portya erejéig.

Október 19-én, pénteken indult útnak a nagy csapat. Kicsit sietősre sikeredett az odaút, de végül estére megérkeztünk az iskolához, melynek tornatermében hajtottuk le fejünk az éjszakákon. Zászlófelvonás után a hozott elemőzsiából csemegéztünk vacsora gyanánt, ezek után kisebb csoportokban játszottunk. Mivel kifáradtunk az odaúton, nem kellett kétszer mondani, hogy alvás, mindenki bebújt a hálózsákjába (az órsvetetőkön kívül), és az igazak álmát aludta. Este mi, vezetők, lementünk a Duna partjára, és ott tartottuk meg a vezetőségit egy megtermett (ám szelíd) kutya társaságában.

Másnap reggeli után hátunkra vettük a táskákat, és elindultunk, hogy

a szép, az ősz színeibe öltözött Börzsöny erdőit járjuk, és szép kilátásban részesüljünk. Először a Hegyes-tetőn levő kilátóra mentünk, hogy csodálhassuk felülről a szép tájat, majd átbaktattunk Kövesmezőre, ahol zebegényi cserkészek társaságában ebéd gyanánt szalonnát sütöt-

tünk, majd egy hatalmasat métáztunk. Az ő kíséretükben elmentünk egészen Zebegényig, ott feltöltöttük hiányos vízkészletünket, majd búcsúzkodás után visszaindultunk a szálláshelyünkre, ahova sötétedésre értünk. Ki-ki kipihente a túra fáradalmait, majd az ízletes vacsora után a tábortűzi móka vette kezdetét. Zászlófelvonás után a vezetők ismét a gyönyörűen kivilágított visegrádi vár és a

Duna társaságában beszéltek meg a honlapi napot és a hazautat.

Vasárnap reggel szentmisére mentünk (a templom nekünk köszönhetően a szokásosnál még jobban megtelt), majd villámgyors pakolás és játék után a vonat felé vettük az irányt, ami elzakatolt velünk egészen Budapestig. Mielőtt onnan továbbmentünk volna Szegedre, a Néprajzi Múzeumba mentünk, hogy megcsodáljuk, mi, magyarok, hogyan is öltözködtünk, éltünk a 19-20. században. Innen viszszaigoltunk a Nyugatiba, könnyes búcsút vettünk az ott maradótól és a vonat szépen kimozdult az állomásról. Az idei őszi portya tényleg őszi hangulatban telt, amire szívesen emlékezünk majd vissza.

Bauer Iván öregdiák
(2009, Papp A.)

Betekintés a régészetbe

Az egyik kedd délután a 8. a osztály nagy része (23 fő) elment a Móra Ferenc Múzeum kiskundorozsmai raktárába. Mivel az egyik osztálytársunk anyukája ott dolgozik, be tudtunk jutni, hiszen ez a hely nem nyitott a látogatók számára.

Egy ott dolgozó régész néni kalauzolt végig minket a különféle „állomásokon”. Először széttrét kerámiadarabokat mostunk, ahol az alaposság nagyon fontos (főleg a törésfelületeknél), mert a restaurátorok ezekből raknak össze valamilyen edényt vagy más használati tárgyat.

A következő teremben a megmosott kerámiadarabokat számozták meg egy igen érdekes géppel. A gép tintát és egy oldószert

kevert össze, és egy nagyon kicsi tintasugár vitte fel a számot a kötőredékre. Innen abba a szobába mentünk,

ahol a kerámiákból ragasztják össze az óskori edényeket és bográcsokat. Olyan volt a szoba, mint egy óriási kirakójáték. Lassú Botond osztálytársam ránézésre megtudta mondani két darabról is, hogy melyik hova illik. A végén megnéztük a restaurátorok munkaeszközeit, aztán ránézhattunk arra is, hogy milyen ékszereket használtak őseink, és hogyan fog kinézni a koponyánk – szerencsés esetben – kb. ezer év múlva.

Köszönjük Rusz Gergő édesanyjának, hogy itt tudtunk lenni!

Boga Szabolcs 8. a

KALAZANCIUS – A KEGYES ISKOLÁK RENDJÉNEK KONSTITÚCIÓI ÉS REGULÁI

... a szeretettől vezérelve belevetjük magunkat az apostoli munkába, és a mindennapi élet kényelmetlenségeit az iskolában és a gyerekek között kitartó lélekkel elviseljük... (K 20)

„Hervad már ligetünk, s díszei hullanak..”

Lombhullásról, lombhullatókról

Ősz van: a levelek megsárgulnak, kipirulnak, bebarnulnak, majd lehullanak. Megszoktuk. Már föl sem tesszük a kérdést: miért is? Pontosan mire is jó a lombhullatás? Minek sárgul meg a levél? És mi van fenyőkkel? Nekik nem kell? Cikkünkben ezekre az egyszerű, mégis bonyolult kérdésekre keressük a választ.

Már kisiskolás korunkban megtanuljuk, hogy a fák között vannak örökzöldek, melyek télen sem hullajtják el leveleiket – mint pl. a fenyők –, és vannak lombhullatók, melyek az ősz beköszöntével lassan elvesztik üde zöld színüket, majd leveleiktől is megválnak.

Az első igazán érdekes és alapvető kérdés: egyáltalán minek van szükség lombhullatásra? A mérséklet égöv alatt a téli hidegben a talajban lévő víz megfagy, s így azt a fák gyökérzetükkel nem képesek fölvenni. A fa tehát inkább nyugalmi állapotba kerül, egy időre beszünteti testében a nedvek keringését, hogy el ne pusztuljon. A lombos fák nagy felületű,

nagy mennyiségű napenergia megkötésére képes levelei ugyan tavasszal és nyáron rendkívül termelékeny „cukorgyárak” – intenzíven fotoszintetizálnak –, sajnos a szárazságot rendkívül nehezen viselik, s már kisebb vízhiány következtében is jelentősen csökken hatékonyságuk. Nem így a fenyők tűlevelei: ezek nem széles lemezüek – hisz ennek nagy felületén túl sok víz párologna el –, hanem apró tűlevelek, melyekkel minimálisra csökkenthető a vízvesztés. Sőt, a vékonyka tűlevelek felületén a légzést szolgáló kicsiny pórusok, a gázcserenyílások mélyen a bőrszövetbe süllyednek, még inkább csökkentve a párologtatást. S ha ez sem lenne elég, a tűlevelek felületén vastag viaszos bevonat is található, ismét csak a víz megőrzésének céljából. Bár a fenyők vékonyka, szárazságtűrésre módosult tűlevelei tavasszal és nyáron sem olyan termelékenyek, mint a lombos fák lemezes levelei, mégis képesek a zord tél átvészelésére, majd a tavasz megérkeztével rögtön készek a táplálékkészítésre: így a fenyőnek nem kell becses energiáit egy teljesen új lombzat fejlesztésére fordítania. Valamit valamiért.

A mi éghajlatunkon a nagy téli szárazságot a rendkívüli hideg idézi elő azzal, hogy a talajban megfagy a víz, s így a növényeknek hozzáférhetetlenné válik. Egyes trópusi és szubtrópusi területeken viszont épp a nagy forróság okozta aszály kényszeríti a fákat lombhullatásra. Az afrikai szavannákon élő fásszárúak – mint pl. az ernyős lombkoronájú akáciák, a hatalmas majomkenyérfa, a kolbász alakú termést érlelő szalámifák és az áthatolhatatlan tüskebozótosok cserjéi – a különösen forró száraz évszakban hullajtják el leveleiket, úgyhogy a szavanna vándora ilyenkor hiába keres magának hűvös árnyat adó lombokat. Az esős évszakban aztán a fák ismét éltető vízhez jutnak, s lombkoronájuk kihajt.

Hazai területeken is ismeretes a trópusi lombhullatáshoz hasonló jelenség. Egy-egy különösen forró, tartósan aszályos július-augusztusi időben – mikor a talajban lévő víz mennyisége

jelentősen lecsökken –, a szilvafa vagy az akác például különösen hajlamos lombja gyors elhullatására, melyet többszöri bő öntözéssel mérsékelni lehet. Ez a jelenség lényegében ugyanaz, mint ami a szavannaterületeken a száraz évszakban lezajlik.

Az Egyenlítő környéki trópusi esőerdőkben és a nedves szubtrópusok keménylombú és babérlombú erdeiben – ahol kemény levélzetű babérfák, teafélék, csodaszép virágot bontó rododendronok és tulipánfák, gigantikus platánok, narancs- és citromfák, vaskos törzsű paratölgyek, impozáns pálmafák, ciprusok, diófák, eukaliptuszfélék és mindent befutó borostyánok élnek – egész évben biztosított a kellő mennyiségű csapadék. Azonban ezek is hullajtják lombjukat, csak nem egyszerre, mint a mi fáink. Növekedésük során az előregedő levelek lepottyanak, a hajtások csúcsi részén pedig folyamatosan újak fejlődnek. Ez a jelenség egyébként szobanövényeink egy részén is jól megfigyelhető. A közismert és közkedvelt fás szárú jukka (pálmallium) például

a törzsén lévő alsóbb leveleket fokozatosan elhullajtja, azonban a törzs csúcsán fiatal, friss, hosszúságú és keskeny leveleket bont. A fenyők hasonlóan bánnak tűleveleikkel, mint a trópusi esőerdők fái: az idősebb tűlevelek – melyek akár 6-7 évesek is lehetnek – fokozatosan lehullanak, átadva a helyet a fiataloknak.

A lombhullatás azonban nem csak azért

hasznos a fának, mert megkíméli a

végzetes kiszáradástól. Az élőlények szervezetében az anyagcsere folyamán számos felesleges, sőt káros anyag, bomlástermék keletkezik, melyektől idővel meg kell válniuk. Az állatoknak ez viszonylag gyorsan és egyszerűen megy: székletürítéskor és vizelezkor eltávolítják magukból ezeket. Ugyan a növények testén is előfordulnak fölösleges anyagokat őrítő mirigyszerű képződmények, a káros anyagok nagy része a sejtekben, főleg a levelek sejtjeiben raktározódik el kristályos formában, ún. zárványokban. Ősz végére a fák leveleiben rengeteg fölösleges anyag halmozódik föl, melyektől a levelek lehullatásával egyszerre szabadulnak meg.

Igen érdekes kérdés az is, hogy mitől is sárgul meg ősszel a fák levele. Ehhez tudnunk kell, hogy a levelek tulajdonképpen a sejtekben lévő zöld színanyagból, a klorofillból zöldek, melynek feladata a napfény energiájának megkötése – egy eléggé bonyolult biokémiai folyamat során. Azonban a levélben nemcsak zöld színanyag van, hanem egyéb színanyagok is, mint pl. sárga xantofilok és pirosas karotinok. Nyár végén, mikor csökken a napfényes órák száma, és hűlni kezd az idő, visszaesik a növények klorofiltermelése, illetve a meglévő klorofill is bomlásnak indul, s így láthatóvá válnak azok a színanyagok – xantofilok, karotinok –, melyeket a nagy mennyiségű klorofill egész nyáron nem engedett látszani: a levelek fokozatosan kiszárgulnak, kipirosodnak.

Szabó Gábor SP
kalazantíner

Javított kiadás

A koppányi aga testamentuma című első regényét Fekete István az Országos Gárdonyi Géza Irodalmi Társaság regény pályázata-ra készítette 1937-ben, amellyel sikerült elnyernie az első díjat. A történet néhány eleme nem kerül elbeszélésre, például annak magyarázata, hogy az idősebb Babocsai miért hívja ki párbajra a koppányi agát. Szabó Zsolt 8. a osztályos tanuló ennek járt utána, és készítette el a regény „javított kiadását” Fekete István stílusában. Cím: Babocsai Gáspár végzete (tanára: Keserű György SP).

Ezen a napon 1571. év Kisasszony havának második csütörtökét írták az írástudók. Forró, meleg nyári nap ígérkezett, de a nap még a látóhatárt se érte el.

A Babocsai házban már nagy volt a sürgés-forgás, hiszen az aratás javában folyt a földeken. Még a sötét hajnal hűvöse lengedezett mindennütt, de az ökrös szekerek már útra készen álltak, hogy az emberekkel együtt elinduljanak a szántóföldekre. Mivel csütörtök volt, így Veszeliné és lánya, Juliska is serényen rakosgatta a heti szennyes ruhákat, ők is az ökrös szekerekre pakoltak. Őket a Csörgő-patak partján fogják lerakni, hogy a piszkos ruhákat a patak friss vizében szép tisztára mossák. Még alig pitymallott, amikor elindultak a fogatok. Babocsai uram is elbúcsúzott feleségétől, és pici fiát is körbecsókolta. Felugrott Csillag nyergébe, és a szekerek után vágatott. Mindig elkísérte a fogatokat a portyázó törökök miatt.

A Csörgő-patak a szántók mellett kanyargott. Tavasszal az áradáskor haragosan zúgott, de most a nyár derekán szerényen csörgedezett a medrében. A patak egy kanyarulatában egy köves kavicsos részen szokta a ruhákat mosni Veszeliné. Amikor megérkeztek erre a helyre, az asszonyságot és a lányát a ruhákkal együtt lepakolták, és miután búcsút intettek nekik, a karaván

eltűnt a következő kanyarban. Az asszony és a lánya lehordták a ruhákat a patak partjára, és elkezdtek egész napos munkájukat. Juliska szép, sudár termetű leány, hosszú hullámos barna haja a válláig ér, meleg özikeszemeiből ártatlanság sugárzik. Az emberek azonban gyönyörű hangjáért szerették a legjobban. Most is vidáman nótázott munka közben. Egyszer csak a fák rejtekéből elővágatott egy török katona, felkapta a leányt a nyergébe, és már el is tűnt vele együtt. Veszeliné kétségbeesetten sikoltozott segítségért, amit szerencsére Babocsai uram meghallott, és visszavágatott a patakhoz. Ott a síró, jajveszékáló asszony elmondta neki, hogy leányát elrabolta egy török, és megmutatta, hogy merre tűntek el. Babocsai rendkívül jó lovas hírében állt. Istállójának büszkesége, Csillag nevű paripája a környék leggyorsabb lova volt, így hamarosan utolérte a török lovat. Babocsai rávetette magát a törökre, így mindnyájan a földre zuhantak, a két ló pedig elvágatott. Babocsai talpra ugrott, és rákiáltott Juliskára:
– Fuss, lányom, fuss!

Juliska gyorsan eltűnt egy fás, bokros részen. Babocsai kardot rántott, és a törökre támadt. A török azonban nem ijedt meg, így megkezdődött a gyilkos párbaj. Mind a két fél érezte, hogy itt valakinek meg kell halnia. Az elkeseredett csata végén a török halálos sebet ejtett Babocsain, aki megtért Teremtőjéhez.

Gyorsan eljutott a hír Fonódra, hogy Babocsai egy törökkel párbajozik, így egy csapat ifjú vitéz indult a megsegítésére. A párbaj helyszínén azonban már csak Babocsai földi maradványait találták. A holttestet megrendülten vitték az udvarházba.

Babocsai fia ekkor fogadalmat tett, hogy amikor felnő, addig nem nyugszik, amíg azon a törökön bosszút nem áll, aki elveszejtette az ő drága édesapját.

Szabó Zsolt 8. a

Újdonságaink

☛ AZ EMBER TRAGÉDIÁJA (2011) – magyar animációs film – r.: Jankovics Marcell – Az ember tragédiája forgatókönyve 1983-ban született. A gyártás 1988-ban kezdődött, és hosszú hányattások után csupán nemrégiben ért véget. A film érdekessége, hogy Jankovics mind a 15 színt más-más stílusban készítette el. Az egyes színekből már kaphattunk ízelítőt az elmúlt évek során.
„Egy kivételes animációs rendező feltette a koronát nagybetűs Életművére, végképp bizonyít-va, hogy jelenleg nincs Magyarországon nála gazdagabb vizuális kellektár-ral és fantáziával bíró alkotó.”

☛ BEN HUR (2010) – angol-kanadai spanyol-német kalandfilm – r.: Steve Shill – Judah Ben Hur és Messala

gyermekként jó barátok, akik falovakkal játsszák el, mintha kocsiversenyen mérkőznének meg egymással. Egy nap aztán Messala nagyhatalmú apja üzen Rómából, hogy törvénytelen fia azonnal jöjjön hozzá, és mondjon búcsút befogadó családjának. Évekkel később látjuk viszont őket, amikor a fiatal férfívá serdült Judah a gyönyörű Eszter jegyese, Messala pedig római tiszt, akinek az a feladata, hogy az új jeruzsálemi helytartó, Poncius Pilatus bevonulásának biztonságáról gondoskodjék. Azt beszélik, felkeléstől lehet tartani a zsidó tartományban, és összeesküvők merényletre készülnek a helytartó ellen. Egy szerencsétlen véletlen következtében Judah nagy bajba kerül, és maga Messala lesz az, aki elrendeli az elfogatását. Az ítélet: gályarabság...

A klasszikus Ben Hur és az új feldolgozás eléggé megütöztette a két „rajongói” tábor. Döntse el ki-ki kedve szerint....

☛ LORENZO OLAJA (1992) – amerikai filmdráma – r.: George Miller – Több éves afrikai kiküldetés után az Odone házaspár visszatér Amerikába az öt éves kisfiukkal. A kis Lorenzón hamarosan súlyos betegség jelei mutatkoznak. Kiderül, hogy adrenoleukodisztrófiában (ALD) szenved, a ritka és gyógyíthatatlan betegség az idegrendszerét támadta meg. Az orvosok szerint a kisfiúnak csak néhány éve van hátra. A szülei, Augusto és Michaela nem hajlandók beletörődni a helyzetbe, harcba kezdenek a betegség ellen. Az orvosok hitetlenkedése ellenére – némi szerencsével és annál is több szeretettel és kitartással – egy fantasztikus gyógyszerre találnak, amely segít a halálra ítélt Lorenzón. F.sz.: Susan Sarandon, Nick Nolte, Peter Ustinov.

Szarkáné Gyerjék Judit

KALAZANCIUS – A KEGYES ISKOLÁK RENDJÉNEK KONSTITÚCIÓI ÉS REGULÁI

Közösségi életünkben a tisztaság segít, hogy testvéreinket tökéletesebben szeressük... (K 28)

Öregdiák – nem vén diák: Szabó László SP

„Jelen lenni a világban – egymás számára”

Tanár úr, mi indította arra, hogy a piarista gimnáziumba iratkozzon?

Szüleimmel közösen választottuk az iskolát. Fontos volt, hogy egyházi iskola – akkoriban még nem volt sok ilyen az országban –, hogy ők jó helyen tudjanak engem, és én is szeressem. Ez így nagyjából össze is jött. Kollégista lettem, mert kalocsai gyerek vagyok – itt akkor most zárójelben megjegyezném, hogy onnan fújta a szél a paprikát Szegedre.

Milyen volt a kilencvenes évek végének kecskeméti piarista iskolája? Mik voltak a legmeghatározóbb pozitív, illetve negatív élményei?

Tetszett. Jó volt oda járni. Nyilván, most más fejjel gondolkodva, lehet, hogy másfajta iskolát csinálnék – ha rajtam múlna –, de alapvetően tényleg jó volt oda járni. Nagyon sokat tanultunk – én nem is annyira a tantárgyakra gondolok, hanem emberségből, közösségből, barátságából. Nagyon fontos volt a kollégium. Akkoriban még szombaton is volt tanítás, így csak másfél-kéthavonta járhattunk haza. Ennek a nehézségei mellett azért ott van az is, hogy nagyon erős közösséggé kovácsolódtunk.

Voltak-e olyan meghatározó tanáregyeniségek, akik példaként állnak mai pedagógiai munkájában?

Két osztályfőnököt fogyasztottunk – ennek szegedi vonatkozása is van. Szegheő atyával kezdtük. Tőle azt tanultam meg, hogy élni jó – érdeklődve, figyelve élni a világban, nehézségeinkre pedig olykor csípős cinizmussal reagálni... Őt Futó Béla váltotta harmadiktól. Tőle sem a matematikát és a fizikát szerettem meg. Ő nagyon atyai és törődő módon volt jelen az osztályban – nyilván erre nekünk a legkülönbözőbb válaszaink voltak. Izgalmas volt az is, hogy másodikban megbuktam latinból. Úgy rendesen, pótvizsgára. Egyéb tárgyakból sem voltam jó abban az évben. Lusta voltam, szét voltam esve: szóval szárnyaltam, mint a Malév. Aztán összekaptam magam. Föl lehet állni minden helyzetből. Ebben is sokat segített az iskola – meg szüleim türelme. Emlékszem: az egyik másodikos kategória utáni vasárnapi családi ebéden apukám bevillantotta, hogy így kukás talán még lehetek. Megvallom őszintén, volt ennek egyfajta bohém vonzereje. Micsoda izgalmas dolog lehet ott virítani a mélyben!

Miért éppen a magyar szakot választotta?

Nem tudom, nem emlékszem. Nem tudom, hogy szerettem-e és szeretem-e az irodalmat. Olcsó lenne ezt ide leírni. Szeretem az életet. Szeretek élni. Szeretem azt, ahogyan az ember érez. És ahogyan ezt kifejezi. És ahogyan ezt a másik megnézi, meghallgatja, elolvassa... És aztán tovább érzi. Éljük egymás történeteit, egymásra ismerünk. Az irodalmi műben találkozunk. És találkozni felémelő. Olykor sajnálom a diákokat. Azért, mert nem tudunk olyan tankönyvet írni és olyan órát tartani, hogy ez átmenjen az irodalomból. Az irodalom nem tantárgy. Az irodalom az élet. És erről nem nyitok vitát – ez így van.

PIARISTA ISKOLA: *Kecskemét ÉRETTSÉGI ÉVE: 1995 – mintha tegnap lett volna (az átlag nem publikus)*
KEDVENC IDÉZET: *hétfő reggel: „ez a nap már tönkrement...”*
KEDVENC KÖNYV: *Krasznahorkai László: Sátántangó; Carl R. Rogers: A tanulás szabadsága; Valakivé válni*
KEDVENC FILM: *Portugál*
KEDVENC ZENE: *Váradí Roma Café; Besh O Drom; Palya Bea; Karaván Família; Tankcsapda: Úljenek a fiúk ölébe a lányok*
KEDVENC NAPOM: *a csütörtök – mert az már kispéntek*

Előző állomáshelye?

Gödön éltem nyolc évet. A szakiskolában tanítottam, később ennek az iskolának az igazgatója lettem, és a gödi szerzetesközösségnek voltam a tagja. Nagyon szép évek voltak. Szerettem az iskolát – igazgatóként úgy is éltem benne, hogy az enyém. Az én kincsem. Szerettem azt a világot: a rövid mondatok, a palástolatlan indulatok, olykor a nagy fájdalmak és hiányok nagyon őszinte világa. Nagyon szép és nagyon kalazanciusi hivatás ott lenni. Azt éltem meg, hogy én azt tudom adni, hogy itt vagyok veletek. És akkor is veletek vagyok, amikor gáz veletek a vonaton utazni és a metrón elhúzódnak mellőlünk. Itt vagyok veletek – aztán majd beszélünk róla... Olyan volt, mint az evangéliumban.

Tanár úr ebben a tanévben lett a szegedi piarista közösség tagja, a rendház házfőnöke. Milyenek az első tapasztalatai?

Cool! Itt vagyok veletek. Mondjuk nehéz volt idejönni – ha lehet itt őszintézni. Nagy váltás, meg ismeretlen. Nagyon nyitott szívű, nagyon jó emberekkel találkoztam mindenhol. A rendházban pedig egy élni akaró közösséggel. Ahol meg tud az valósulni, hogy fontosak vagyunk egymásnak, figyelünk és vigyázunk egymásra. Jelen vagyunk egymás számára.

Azt hiszem, az iskolában is ez a legfontosabb – persze fontos tanulni, meg tanuljatok mindig jobban, mert... de van itt valami még fontosabb: megtanulni jelen lenni a világban figyelve és érezve. És megtanulni jelen lenni egymás számára. Tanulni el lehet kezdeni bármikor. Jelen lenni most kell elkezdni. Olyan iskolát álmodok, ami közösség. Ahol jó lenni. Amit együtt csinálunk – mindenki a maga szintjén felelősen. Tanuláson azt értem, hogy változunk, fejlődünk, többek leszünk. A tanuláshoz kellünk egymásnak. Olyan iskolát álmodok, ahol nem csak pontokat és nyelvvizsgákat gyűjtünk – ilyenből sok van, ezek nem iskolák. Az élet iskolájára vágyom – és ebben én is tanulok tőletek. Mert én is változom, alakulok. Úgy érzem, Szegeden nyitottság van erre az iskolára.

Tanár úr a cigánypasztoráció rendtartományi felelőse. Mit jelent ez a feladatkör?

Rendtartományi szinten „téma”, hogy nincs olyan intézményünk vagy tevékenységünk az országban, amelynek a célcsoportja a cigányság lenne. Márpedig egyre fontosabbnak tartjuk, hogy legyen ilyen. Fontos, mert arról van szó, hogy kalazanciusi megérintődéssel a társadalom legszegényebb és legebesültebb rétege mellé akarunk állni. Személyesen ott akarunk lenni az ő életükben – erről az év folyamán szívesen írok még ebbe az újságba. Biztos vagyok benne, hogy nem vallhatjuk kereszténynek magunkat anélkül, hogy nincs meg bennünk a bátorság lehajolni a legelesettebbekhez és jelen lenni az ő életükben. Abban is biztos vagyok, hogy ha ezzel a témával igazán mélyen és őszintén akarunk foglalkozni, akkor nem elég csak a cigánnyal foglalkozni. Ez a kérdés mindannyiunk kérdése – egy sebesült társadalom fájó kérdése. Közösen kell ebben a tanulási folyamatban részt vennünk. Az én rendi feladatom ebben most az, hogy nyitott szemmel járjam az országot, és találkozom, beszélgetek sokakkal. Az a cél, hogy valahol mihamarabb belekezdjünk egy egészen konkrét tevékenységbe. Az idő sürget...
SZÉPIPRESS

Na látod!

*Litvánia! Szép hazám! Egészség vagy, élet!
Csak az tudja, mennyit érsz, ki elvesztett téged.*

Ezekkel a sorokkal kezdi a „Pan Tadeusz” Miczkiewicz, a nagy lengyel költő. Nagyon érzékletesek szavai, mert aki elveszti az egészségét az megtudja, milyen is volt az, amikor észre se vette. Mert fel se tűnik, hogy kinyitjuk a szánkat és levegőt veszünk, hogy megérezzük a finom étel szagát, hogy utána jó étvágygal elfogyasszuk, és természetesen kiürítsük szervezetünkől a fel nem használt részeket. Látjuk a teremtett világ szépségeit (néha nem csak azt...), és oda visz a lábunk, ahová akarjuk. Sorolhatnám estig is a hétköznapi csodákat, amiket nem is veszünk észre, mert még sose hiányoztak és esetleg olyan embereket se ismerünk akik híjában vannak ezeknek.

Azért, hogy minél tovább meg tudjuk őrizni egészségünket, különböző megelőző programokat, más szóval prevenció programokat dolgoznak ki. Ezek közé tartoznak a szűrővizsgálatok, amiknek az a célja, hogy időben felfigyeljünk valamilyen fenyegető betegségre, s ha lehet, hátrítsuk el. Az iskolai szűrővizsgálatok alkalmával a védőnővel közösen elvégzünk bizonyos rutinvizsgálatokat, és aki fennakad ilyenkor a rostán, azt szakorvoshoz irányítjuk. Van olyan, akinek a vérnyomása magas, másnak gerincferdülése van, előfordulhat, hogy bizonyos hangtartományban rosszabbul hall, és sorolhatnám még tovább is, azonban ki szeretnék valamit emelni ezek közül, mert úgy gondoljuk, hogy nem veszíték időnként komolyan a figyelmeztetést: valami nem olyan tökéletes, mint annak lenni kellene.

Konkréten a látásvizsgálatról van szó. Egy tábláról betűket, számokat olvastatunk veletek 5 m-es távolságról. Elvileg a legelső sor kivételével mindet el kellene tudni olvasni. Ha nem megy a dolog, nem arra gondolunk, hogy nem ismeri valaki a

betűket, inkább az a valószínű, hogy nem látja. Ezért megkérjük ilyenkor az illetőt, menjen el szemészetre, mondja meg, hogy az iskolai szűrővizsgálaton nem jól látott. Gyakran előfordul, hogy a szemészeten már mindent jól lát, mert ott jobbak a fényviszonyok, mint a mi kis rendelőkben. Azonban sokan kaptak szemüveget is a szakvizsgálatot követően.

Mi is történik? Hogyan képezzük le a külvilágot a szemünkkel?

Bizonyára mindenki tanult már, ha minimálisan is, a sötétkamráról fizikaórán, amikor éppen az optikáról volt szó. Ez az alapja a látásnak is. A távoli tárgyról a szemünkbe bejutó közel párhuzamos fénysugarakat a szemlencse összegyűjti (fókuszálja), és a retinán (az ideghártyán) képződik róla éles kép. Innen jut el a látóideg közvetítésével az agykéreg bizonyos pontjára, ahol a látásközpont van. Ha közeli tárgyról kell képet alkotni, domborúbb lesz a szemlencsénk, és ehhez társul még az, hogy a szemek konvergálnak, vagyis befelé, összefelé néznek. Ez teszi lehetővé, hogy csak egyetlen képet lássunk. Ennek alapján lehet megérteni, miért is fontos az éles látás. Ugyanis, ha valaki nem jól lát, a szeme már a távoli tárgyakat is úgy képezi le, mintha közelre nézne. Vagyis a szemlencséknek állandóan dolgozni kell, plusz összefutnak a szemei, és kancsal-

ság alakul ki. De mindezen kívül mégsem olyan tökéletes ez a kép, amit a szemünk észlel, hiszen egy bizonyos fokon túl már nem tud tovább alkalmazkodni, ezért kettős képet lát. Külön alkot képet az egyik, külön a másik szemével, különösen akkor, ha nagy a látásélességbeli különbség dioptriában. Hosszú távon a látásközpont nem viseli el a „kettős látást”. Az egyik képet kiiktatja. Ha ez sokáig tart, abban a szemben, amelyiket nem használja a látókéreg, úgynevezett „tompá látás” alakul ki. Tehát az éles látás helyén nem lát az illető, csak azt érzékeli, hogy van ott valami. Bizony ilyenkor is lehet találkozni. Fájó szívvel halljuk, ha a szemészeti vizsgálat eredménye az, hogy nem kell szemüveg, mert nem lehet javítani vele a látásán.

A magyar nyelv nagyon érzéketesen fejezi ki azt, ha valami értékes: úgy kell rá vigyázni, mint a szemünk fényére. Ezért állok értetlenül, amikor valakit két-három éven keresztül hiába kérünk, hogy ellenőriztesse a látását, mert valami problémát észleltünk.

Kívánom és remélem, hogy meg tudjátok őrizni éles látásotokat egész életetek folyamán – és nem csak szemészeti szempontból.

dr. Dénes Ilona iskolaorvos
ilonadenes@hotmail.com

A látásélesség azt mutatja meg, hogy a szem egy bizonyos távolságból mekkora optikai jeleket képes elkülönítve felismerni. Hazánkban az 5 méterről történő látásvizsgálat terjedt el: a látásélesség jellemzésénél az egyén látását a nagy társadalmi átlag alapján elfogadott „normális” látáshoz viszonyítják. A normális látás 5/5, amit így lehet lefordítani: az egyén 5 méterről akkora jelet ismer fel, amekkorát az egészséges szem is 5 méterről látna. 5/10-es látásélességű személy viszont 5 méterről csak akkora betűt tud elolvasni, amit a jól látó már 10 méterről is felismerne. (Létezik 5/5-nél jobb látásélesség is, de viszonylag kevés embernek ennyire jó a szeme.) A látásélességet az úgynevezett látáspróbatábla olvasásával lehet lemérni. Ezen felülről lefelé csökkenő méretű betűk vagy számok találhatók. A tábla úgy lett megszerkesztve, hogy egy jó látásélességű személy 5 méterről nézve még éppen lássa a legelső számot. A legelső számot egészséges szemmel már 50 méterről is látni lehet. A látásélességet mindig külön-külön kell megvizsgálni a két szemre. Látásélességét az a legkisebb betűméret jellemzi, amelyet még ki tudott olvasni.

Forrás: internet

KALAZANCIUS – A KEGYES ISKOLÁK RENDJÉNEK KONSTITÚCIÓI ÉS REGULÁI

Testvéreinket szeretettel olyanoknak fogadjuk el, amilyenek, és hatékonyan segítjük őket, hogy képességeiket kibontakoztassák, és a szeretetben egyre inkább növekedjenek. (K 30)

Köpések aranyból

A diák a földrajz óra elején 90 fokban elfordul, félhangosan felnyerít és enyhén rázkódik.
– Te mit csinálsz? – kérdi a tanár.
– Csak viccet mesélek magamnak...

– Mi a szemölcs és minek a hatására alakul ki?

– A szemölcs vírusok hatására alakul ki, ilyen kis gűlű, ami könnyen elfertőződhet és le lehet fagyasztni.

– Sorold fel a földgáz felhasználási lehetőségeit!

– Kivégzéshez használják...
– Gyógyszer...

– Mi a verejtékmirigy feladata?

– Fertőtlenítés.

– Mi a szerepe a protonnak?

– A neutronokkal együtt alkotja a tömegszázalékot.

„A műben érződik a honvágy. Férfira utal, hogy ezt a honvágyat le tudta győzni. Ezek szerint a lírai én nem nő.”

„Mint minden lírai műben, itt is olvashatunk a sorok között, csak a megfelelő szem kell hozzá, ha valaki rendelkezik eme szempárral, akkor ezt meg is teheti.”

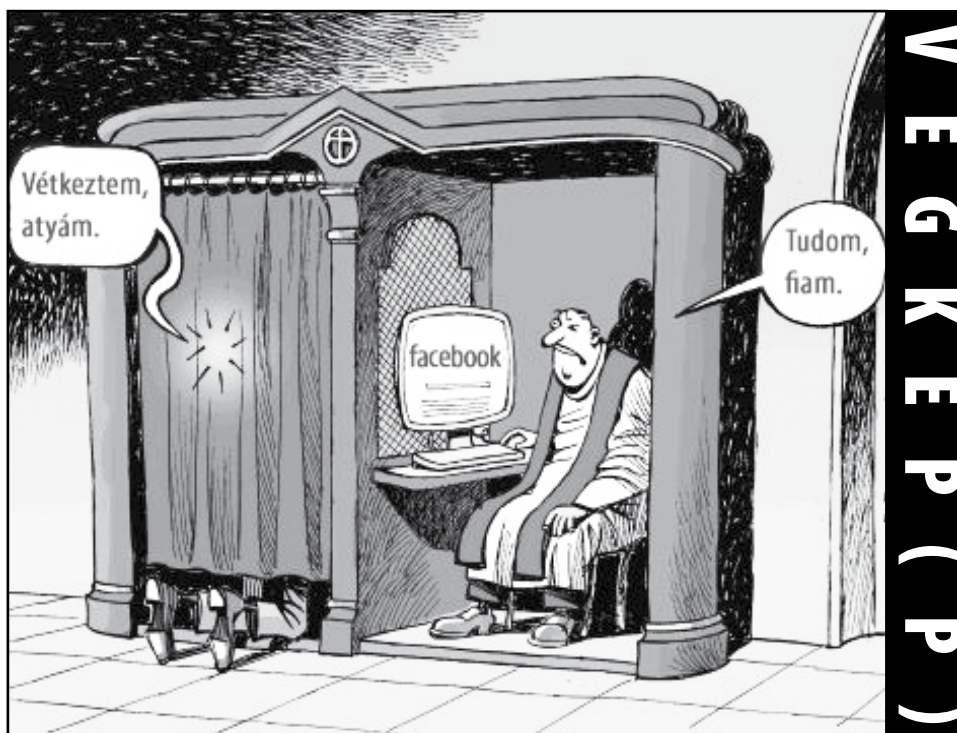
„A történészek elismerik, hogy Jézus valóban élt Pakisztánban és voltak tanítványai...”

Kedves Mikulás!

Elvesztettem a kért ajándékokról, ezért kérek, hozd nekem azokat, amiket tavaly elfelejtettél!

Lóerő	Kevert rént!	Megfejtés (3)	Hasad	Vés	
Megfejtés (1)	Ibsen műve	Görög betű			
A Tisza egyik bal oldali mellékfolyója	Eltulajdonít		Nyers németül		
	Megfejtés (2)	Fekete István regénye (... berek)			Pacific Time
		Nagyobbító			
Katonai eszköz			Némán kopog!		
Kopplás			Paripa		
				Fél tyúkl!	
	Rádiusz	Gubbaszt		Képtartó	
Nagy erejű szél		Termékek			azon a módó
Dúvad					
	Angyalrang		Tör		
	Kilojoule		Kiáltás		
Csatár		Urán	Sebhely		

Ebben a hónapban a megfejtés a patrocíniumi ünnepséghez kapcsolódik. A megoldásokat 2012. december 10-ig kérjük bedobni szerkesztőségi postaládánkba, vagy elektronikus levél-címünkre elküldeni: piarfutar@szepe.hu. Előző rejtvényünk megfejtése: „A szépség keresése az élet igazi titka.” Kaszper Boldizsár 8.a osztályos tanuló nyert pólót. A szerkesztőségben átveheti. Gratulálunk!

V E G K E P (P)

A PIARISTA KÖZÖSSÉGI KÖZPONT december havi programjai

2012. december 4. kedd:

14.30 – 16.00-ig Disputa kör, vezető: Kerekes Gellért történész

2012. december 6. csütörtök:

16.00 – 18.00 Pszichológiai tanácsadás, vezető: Hegyi Tóth Erika pszichológus

16.00 – 18.00 Pályaorientációs tanácsadás, vezető: Kígyós Tamás pszichológus
(jelentkezés előzetes egyeztetés alapján)

2012. december 8. szombat:

9.00 – 15.00 Színhátszó kör, vezető: Rupáner Ágnes színésztanár

2012. december 12. szerda:

14.30 – 16.00 Grafika és festészet klubfoglalkozás, vezető B. Kovács István
festőművész, rajztanár

2012. december 13. csütörtök:

15.00 – 17.00 Életmód klub ételallergiás fiataloknak, vezető Berki Beáta

16.00 – 18.00 Fotó és média klub, vezető: Héjja János rajztanár

16.00 – 18.00 Pszichológiai tanácsadás, vezető: Hegyi Tóth Erika pszichológus

16.00 – 18.00 Pályaorientációs tanácsadás, vezető: Kígyós Tamás pszichológus
(jelentkezés előzetes egyeztetés alapján)

2012. december 17. hétfő:

14.30 – 16.00 Vállalkozási ismeretek, vezető: Magdáné Németh Ildikó
közgazdász, tanár

2012. december 18. kedd:

14.30 – 16.00 Disputa kör, vezető: Kerekes Gellért történész

2012. december 19. szerda:

14.30 – 18.00 Tűzzománc foglalkozás, vezető: Barkos Beáta képzőművész, tanár

2012. december 20. csütörtök:

16.00 – 18.00 Pszichológiai tanácsadás, vezető: Hegyi Tóth Erika pszichológus

16.00 – 18.00 Pályaorientációs tanácsadás, vezető: Kígyós Tamás pszichológus
(jelentkezés előzetes egyeztetés alapján)

Elérhetőségeink:

E-mail: pikkinfopont@gmail.com

Facebook: [Piarista Közösségi Központ](#)

Szeged, Bálint Sándor u. 14.

Nyitva tartás: hétfőtől péntekig 14:00-18:00h-ig

SZÉCHENYI TERV

k é p e s l a p

